

5 BODEMFAUNA EN SCHELPIEDIERCULTUUR

B1 Atlasproject Nederlandse Mollusken

Titel meet/monitorprogramma

Atlasproject Mollusken (ANM) Stichting ANEMOON: Monitoring van mariene en landmollusken.

Naam organisatie (metadata)

Stichting ANEMOON.

Datum voltooiing

Lopend programma.

Samenvatting (korte beschrijving van de inhoud van de dataset)

Monitoringsprogramma door netwerk van vrijwilligers en professionals van molluskensoorten in Nederland. Soorten per locatie.

Doel waarvoor data worden verzameld

Het hoofddoel is inzicht te krijgen in de vroegere en huidige verspreiding van de 475 inheemse Nederlandse molluskensoorten én in de mate waarin de soorten en hun biotopen worden bedreigd. In 2013 is de eerste atlas gepubliceerd. Deze heeft betrekking op weekdieren van de zoute en brakke wateren:

<http://www.anemoon.org/publicaties/boeken/beschrijvingen/atlas-mariene-weekdieren>.

Vanaf 2016 wordt het atlasproject voor alle Nederlandse weekdieren voorgezet via www.verspreidingsatlas.nl/weekdieren waarbij de data worden beheerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie <http://www.ndff.nl>). Zie voor meer achtergrondinformatie: <http://www.anemoon.org/projecten/atlassen/weekdieren-anm/project-omschrijving-anm>.

Nevendoelen:

- Het in beeld brengen van vroegere verspreiding door het bijeenbrengen van alle waarnemingen uit musea, collecties en literatuur
- Mollusken onder de aandacht brengen van een breed publiek

Op verzoek van de Nederlandse overheid, het Ministerie van Economische Zaken de provincies BIJ12 heeft Stichting ANEMOON de inventarisaties van een aantal soorten slakken op zich genomen. Dit subproject is ingebed in het Atlasproject Nederlandse Mollusken (ANM) en heeft de naam 'HabSlak-project' gekregen. Hierin worden de volgende soorten meegenomen:

- Nauwe korslak (*Vertigo angustior*)
- Zeggekorfslak (*Vertigo moulinsiana*)
- Platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*)
- Wijngaardslak (*Helix pomatia*)
- Bataafse stroommossel (*Unio crassus*)

Naam uitvoerende dienst/organisatie (data)

Stichting ANEMOON, in samenwerking met diverse instituten en vrijwilligers.

Rol contactpersoon (beschrijving op welke wijze de perso(o)n(en) betrokken is/zijn bij de data)

Coördinatie: A.W. Gmelig Meyling.

Datum volgende herziening

Niet bepaald.

Geografisch gebied

Nederland (land en NCP).

Gebruiksbeperkingen (waarvoor zijn de data niet geschikt)

Gegevens zijn toegankelijk voor eigen medewerkers en voor abonneementhouders van de NDFF. Voor gebruik door derden van gevalideerde basisgegevens dient contact te worden opgenomen met het Natuurloket: <http://www.natuurloket.nl/>

Overige beperkingen in gebruik.

-

Toepassingsschaal (bv. landelijk, regionaal, deelgebiedsniveau)

Landelijk.

Thema's (b.v. diversiteit, verspreiding, trends, reproductiesucces)

Diversiteit, verspreiding, trends.

Temporele dekking

Het ANM is een doorlopend project.

Volledigheid

Sommige gebieden in Nederland ontbreken.

Nauwkeurigheid

Deels systematische bemonstering, deels toevallige waarnemingen. Geen gebiedsdekkende survey.

Algemene beschrijving van herkomst

Stichting ANEMOON: vrijwilligers, professionals.

Inwinningsmethode

Systematische bemonsteringen en toevallige waarnemingen.

Beschrijving uitgevoerde bewerkingen

Opslaan data, maken van kaarten.

Meetvariabelen

Datum, locatie, soort.

Meetmethodiek

Determinatie, eventueel met behulp van specialist.

Determinatie, eventueel met behulp van specialist.

Meetdichtheid.

Ongespecificeerd.

Soort dataset (opslagmedium).

Database

Verplichting vanuit (Europese) richtlijn.

VR	HR	KRW	TMAP	OSPAR
N0	Y+	N	N	N

Kosten op jaarbasis

Geen gegevens.

Soortenoverzicht (soorten waarvoor het meetprogramma (statistisch) betrouwbare gegevens oplevert

Algemene soorten onder de Landmollusken, zoetwatermollusken, mariene naaktslakken, mariene tweekleppigen en mariene huisjesslakken.

Habitats (waarvoor het betreffende meetnet gegevens oplevert)

1110, 1140, 1160, 1310, 1330, 2110, 2120.

Referenties

Bruyne, R.H. de., van Leeuwen, S.J., Gmelig Meyling, A.W. & Daan, R. 2013 Schelpdieren van het Nederlandse Noordzeegebied. Ecologische atlas van de mariene weekdieren (Mollusca). Tirion Natuur / Stichting ANEMOON. 416 pp.

Gmelig Meyling, A.W., Boesveld, A. en van Lente, I. 2013. Verslag van monitoring- en ander onderzoek naar de verspreiding en het leefgebied van weekdieren van de Europese habitatrichtlijn en trendonderzoek naar Typische Soorten van de mariene Europese Habitattypen H1110B en H1160. Rapport referentie ANEM-2012-ER-01. Te downloaden via:

http://www.anemoon.org/publicaties/downloads?Command=Core_Download&EntryId=215

Gmelig Meyling, A.W., Boesveld, A. en van Lente, I. 2014. Verslag van monitoring- en verspreidingsonderzoek met betrekking tot de weekdieren van de Europese habitatrichtlijn en trendonderzoek naar Typische soorten van de mariene Europese Habitattypen H1110B en H1160. Rapport referentie ANEM-2013-ER-01. Te downloaden via:

http://www.anemoon.org/publicaties/downloads?Command=Core_Download&EntryId=649

Van Lente, I., A. Boesveld & A.W. Gmelig Meyling, 2015. Verslag van monitoring- en verspreidingsonderzoek met betrekking tot de weekdieren van de Europese habitatrichtlijn en trendonderzoek naar Typische soorten van de mariene Europese Habitattypen H1110B en H1160. Rapport referentie ANEM-2014-ER-01. Te downloaden via:

http://www.anemoon.org/publicaties/downloads?Command=Core_Download&EntryId=851

Van Moorsel, G. & van Leeuwen, S. 2013. Achtergrondrapport bij: Schelpdieren van het Nederlandse Noordzeegebied. Ecologische atlas van de mariene weekdieren (Mollusca). Effecten van menselijk gebruik op mariene weekdieren in Nederland. Stichting ANEMOON en Ecosub. Dit rapport is ook te downloaden:
http://www.anemoon.org/publicaties/downloads?Command=Core_Download&EntryId=219